

Anneli Kiljunen sd ym.

Toimenpidealoite puheterapeuttien koulutuspaikkojen lisäämisestä

Eduskunnalle

Suomessa on suuri puute puheterapeuteista. Suomessa ei ole paikkakuntaa tai aluetta, jossa puheterapiaresursseja olisi riittävästi tarjolla. Itä-Suomi, Keski-Suomi, Pohjois-Suomi ja Pohjanmaa ovat erityisen haasteellisia alueita.

Esimerkiksi Pohjois-Karjalassa perusterveydenhuollon puheterapeutin väestövastuu on tällä hetkellä 1:38 000 kun se on suurimmissa kaupungeissa 1:15 000 asukkaaseen. Odotusajat puheterapiaan ovat kauttaaltaan liian pitkiä tai puheterapiaa ei ole lainkaan tarjolla.

Puheterapiassa on kolmen kuukauden hoitotakuu, joka toteutuu harvoin. Alle kouluikäisten lasten jonotusaika puheterapeutin arvioon on noin kuusi kuukautta, Jonotusaika puheterapiakuntoutuksen aloittamiseen on pahimmillaan yli vuosi, ja jotkut lapset jäävät kokonaan ilman tarvitsemaansa puheterapiakuntoutusta. Toisaalta puheterapiaa tarjotaan ensisijaisesti juuri alle kouluikäisille lapsille, minkä vuoksi kouluikäiset lapset joudutaan rajaamaan puheterapian ulkopuolelle ja aikuiset saavat terapiaa hyvin vähän tai lainkaan tarpeeseen nähden.

Puheterapiapulan seurauksena terapiajaksoja lyhennetään tai ne lopetetaan kokonaan. Hoitamattomat ongelmat näkyvät arjessa monin tavoin, kuten heikkona koulumenestyksenä, käyttäytymisen ongelmina, matalana tulotasona, huonona itsetuntona, syrjäytymisenä, vaikeutena palata työelämään ja elämänlaadun heikkenemisenä. Nämä ongelmat tulevat kalliiksi niin yksilölle kuin yhteiskunnallekin.

Aivoverenkiertohäiriöön sairastuu Suomessa noin 25 000 ihmistä vuosittain, joista vain neljännes kuntoutuu täysin. Lapsista noin 20 prosentilla on kielen ja puheen kehityksen hitautta tai poikkeamaa. Noin 70 000:lla alle 18-vuotiaalla on neurologisesta syystä johtuva kehityksellinen kielihäiriö. Myös maahanmuutto on lisännyt puheterapiaa tarvitsevien määrää.

Ratkaisuna puheterapeuttipulaan logopedian koulutuksen opiskelijoiden sisäänottomäärää on lisättävä vuosittain kaksinkertaiseksi. Tällä hetkellä logopedian opiskelijoita otetaan sisään vuosittain 110. Samalla logopedian opetusta antavien yliopistojen rahoitusta on nostettava riittäväällä tavalla. Logopedian opetus sisältää paljon yksilö- ja pienryhmäopetusta, mikä on edellytys kliinisen terapiatyön oppimiselle ja asiantuntijuuden kehittymiselle. Koulutuspaikkojen lisääminen tarkoittaa näin ollen suoraa tarvetta myös henkilöstön määrän lisäämiseen.

Toimenpidealoite TPA 28/2020 vp

Koulutuspaikkojen lisääminen tuottaa viiveellä korjauksen tilanteeseen, mutta ennakoi samalla eläköityvien puheterapeuttien poistuman tuomaa vajetta. Kansantaloudellisesti varhaisilla tuki-toimilla on merkittävä asema sekä ongelmien ennaltaehkäisyssä että korjaavissa toimissa. Samalla tuetaan myös henkilön itsenäistä selviytymistä ja ehkäistään mm. syrjäytymisen ja mielenterveysongelmien aiheuttamia kustannuksia.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että hallitus ryhtyy toimenpiteisiin logopedian koulutuspaikkojen kaksinkertaistamiseksi. Samalla logopedian opetusta antavien yliopistojen rahoitusta tulee nostaa suhteessa koulutuspaikkojen nousuun.

Toimenpidealoite TPA 28/2020 vp

Helsingissä 27.3.2020

Anneli Kiljunen sd
Mikko Savola kesk
Pia Viitanen sd
Merja Mäkisalo-Ropponen sd
Sari Essayah kd
Tarja Filatov sd
Maria Guzenina sd
Tuula Väättäinen sd
Mari Holopainen vihr
Kristiina Salonen sd
Merja Kyllönen vas
Matti Semi vas
Ilmari Nurminen sd
Marko Asell sd
Raimo Piirainen sd
Kim Berg sd
Seppo Eskelinen sd
Juho Kautto vas
Hanna Holopainen vihr
Bella Forsgrén vihr
Niina Malm sd
Piritta Rantanen sd
Hussein al-Tae sd
Inka Hopsu vihr
Pasi Kivisaari kesk
Paula Werning sd
Heidi Viljanen sd
Sari Tanus kd
Kimmo Kiljunen sd
Arto Satonen kok
Kaisa Juuso ps
Joakim Strand r
Sebastian Tynkkynen ps